

JOUTSAN KUNNAN OSALLISTUMINEN SOTE-RAKENNEUUDISTUSTA TUKEVAN ALUEELLISEN VALMISTELUN VALTIONAVUSTUSHAKUUN

Perusturvalautakunta 29.04.2020 § 33

Sosiaali- ja terveysministeriö on avannut 20.1.2020 hankerahoituksen so-te-rakenneuudistusta tukevaan alueelliseen valmisteluun vuosille 2020–2021. Valmistelutyössä on kyse vapaaehtoisen alueellisen yhteistyön ja yhteisen valmistelun tukemisesta. Hankkeissa voidaan jatkaa edellisellä vaalikaudella tehtyä valmistelua sekä alueen kuntien ja kuntayhtymien aloittamaa, välttämättömäksi osoittautunutta kehittämistyötä. Rahoituksella ei tehdä tulevan sote-uudistuksen toimeenpanoa.

Valtionavustushaku ja sen tavoitteet nivoutuvat yhteen Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelman ja sen valtionavustushaun kanssa. Ohjelmaan on tehty Keski-Suomessa oma hankehakemus. Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelma sekä sote-rakenneuudistusta tukeva alueellinen hanke muodostavat Keski-Suomessa yhden kokonaisvaltaisen hankekokonaisuuden

Sote-rakenneuudistusta tukevan alueellisen valmistelun rahoituksen myöntämisperusteet

Valtionavustusta myönnetään usean kunnan yhteiseen sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamista tukevaan hankkeeseen, joka liittyy:

- palveluiden järjestämistehtävän ja tuottamisen toimintamallien ja ohjauksen kehittämiseen ja yhtenäistämiseen;
- palveluverkkoa koskevaan selvitykseen ja suunnitelmaan;
- palveluketjujen ja -kokonaisuuksien määrittelyyn;
- palveluverkon ja palveluketjujen johtamisen kehittämiseen ja tiedolla johtamiseen;
- tieto- ja viestintätekniisten ratkaisujen yhtenäistämiseen; tai muiden kustannuskehityksen hillintään liittyvien toimenpiteiden valmisteluun.

Valtionavustuksella rahoitetaan kaikki tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelmaan liittyvät digitaalisten palveluiden kehittämishankkeet.

Valtionavustus muodostuu kolmesta osa-alueesta:

1. Vapaaehtoinen alueellinen valmistelu ja hankekoordinaatio
2. Johtamisen ja ohjauksen kehittäminen
3. Toimintatapojen ja -prosessien uudistaminen ja yhtenäistäminen digitaalisten välineiden avulla

Näiden lisäksi valtionavustusta voi hakea maakuntien yhteisille kehittämishankkeille osa-alueeseen 4 (yhteistyötasoinen tai muu maakuntien yhteinen kehittäminen), joka voi koostua osa-alueiden 1-3 sisällöistä ja tehtävistä.

Sitoutuneiden hakijoiden osuuden tulee kattaa vähintään 80% maakunnan väestöpohjasta.

Keski-Suomen hakemuksen sisältö ja kärjet

Keski-Suomen sote-rakennehankkeen tavoitteena on vahvistaa maakunnan nykyisten sote-järjestäjien ja tuottajien keskinäistä yhteistyötä, määritellä ja yhtenäistää niiden palveluiden järjestämiseen ja tuottamiseen sekä organisaatioiden johtamiseen ja kustannushallintaan liittyviä toimintamalleja ja -prosesseja sekä valmistella niitä tukevien teknologisten ratkaisujen ja yhteisen asiakas- ja potilastietojärjestelmän käyttöönottoa. Hankkeessa aloitetaan myös valmistelut järjestämisvastuun siirtoon perustettavalle maakunnalle.

Tavoitteet on jaettu rahoitushakemuksessa kolmeen kärkeen:

1. Sote-palveluiden yhtenäistäminen ja digitaalisointi
2. Tietojohtamisen ja ohjauksen vahvistaminen ja
3. Sote-järjestäjien yhteistyön tiivistäminen ja hankekoordinaatio.

Tavoitteet ja niiden toteutus on kuvattu tarkemmin liitteenä olevaan esittelydiasarjaan.

Ohjelman rahoitus

Hankkeen rahoitus perustuu valtioneuvoston asetukseen kuntien toiminnan tehostamisen ja sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen uudistamisen valtionavustuksista. Valtionavustuksina jaetaan enintään 120 milj. euroa vuosille 2020–2021.

Rahoituksesta 25 miljoonan euron osuus jaetaan maakunnille siten, että maakunnat saavat 25 % tasasuuruisen maakunnittaisen osuuden sekä 75 % osuuden, joka määräytyy maakunnittain suhteessa maakuntien asukaslukuun. Keski-Suomen laskennallinen rahoitusosuus 25 miljoonan euron summasta on enintään 5,12%. Lopullinen rahoitusosuus määräytyy mukaan lähtevien kuntien asukasluvun mukaan.

Merkittävämpi osuus rahoituksesta (95 miljoonaa euroa) jaetaan maakuntiin hankehakemusten perusteella. Rahoituksen myöntäminen on harkinnanvaraista ja perustuu alueen tilannekuvaan, hankehakemuksessa kuvattujen toimenpiteiden arvioituun vaikuttavuuteen sekä toimenpiteiden arvioituun rahoitustarpeeseen.

Molemmat rahoitukset edellyttävät hankkeeseen sitoutuneilta organisaatioilta (kunnilta ja kuntayhtymiltä) 20 % omavastuuosuutta. Omavastuuosuus voidaan kattaa kuntien hankesuunnitelman mukaiseen työhön osallistuvien työntekijöiden työpanoksilla. Jos omavastuuosuus katetaan työpanoksella, tulee kohdennettavaa työaikaa seurata erillisellä kirjallisella työajanseurannalla sekä päivitettyillä tehtäväkuvilla, joilla pystytään osoittamaan rahoittajalle hankkeeseen kohdennettu työ.

Lisäksi mukaan lähtevän kunnan tai kuntayhtymän tulee perustaa hankkeelle erillinen kustannuspaikka, jonne hankkeeseen kohdistuvat

kustannukset tulee kirjata. Yhteiset kirjaamiskäytännöt ovat edellytyksiä valtionavustuksen saamiselle.

Keski-Suomeen haettavat hankekokonaisuudet ovat hankeoppaiden jaottelun mukaisesti:

1. Vapaaehtoinen alueellinen valmistelu ja hankekoordinaatio 1,6 M€
2. Johtamisen ja ohjauksen kehittäminen, sekä toimintatapojen ja -prosessien uudistaminen ja yhtenäistäminen digitaalisten välineiden avulla 10 M€

Osallistujaorganisaatioiden omavastuuosuudeksi (20%) muodostuu kokonaishankesummasta noin 2,322 miljoonaa euroa. Omavastuuosuuksien jakautuminen kunnittain ja kuntayhtymittäin on esitetty listan liitteissä.

Hankkeen hallinnointi

Keski-Suomen kuntien kuntakokous on kokouksessaan 30.1.2020 linjannut, että Jyväskylän kaupunki toimii hankkeen hallinnoijana. Jo aiemmin kunnanjohtajakokous linjasi, että Jyväskylän kaupunki toimii myös Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -hankekokonaisuuden hallinnoijana. Näin ollen molempien hankkeiden hallinnointi on samalla vastuutaholla.

Jyväskylän kaupunki on pyytänyt sosiaali- ja terveysministeriön edellyttämät sitoumukset avustushakuun osallistuvilta organisaatioilta. Kuntasitoumukset on pyydetty toimittamaan Jyväskylän kaupungin kirjaamoon 20.5.2020 mennessä.

Organisaatiot, joista Keski-Suomessa pyydetään sitoumuksia valtionavustushakuun:

- Kaikki Keski-Suomen 22 kuntaa sekä
- Keski-Suomen Sairaanhoidopiiri
- Saarikka sote-kuntayhtymä
- Wiitaunioni
- Seututerveyskeskus
- Jyväskylän yhteistoiminta-alueen terveyskeskus.

Rahoitusta tullaan käyttämään hankeresurssien palkkaamiseen, palveluostoihin sekä yhteistyösopimuksiin hankehakemuksessa kuvatulla tavalla. Resurssit ovat kaikkien Keski-Suomen kuntien hyödynnettävissä, vaikka hallinnollisesti he ovatkin kaupungin projektityöntekijöitä.

Hankkeeseen osallistuvan kunnan tai kuntayhtymän sitoumuksen sisällöt

Valtionavustushakuun osallistuvat organisaatiot sitoutuvat päätöksellään noudattamaan valtioneuvoston asetukseen sekä hankeoppaaseen (valtionavustus sote-rakenne uudistusta tukevaan alueelliseen valmisteluun) kirjauksia, sisältöjä ja toteutusta. Jokaisen mukaan lähtevän organisaation tulee varmistaa, että hankkeeseen edellytetty 20 %

omavastuu toteutuu. Seuranta varten jokaisessa mukana olevassa organisaatiossa:

- Hankkeelle perustetaan erillinen kustannuspaikka.
- Hankkeelle kohdistuvista kustannuksista pidetään kirjaa ja ne kohdistetaan hankkeen kustannuspaikalle.
- Hankkeelle kohdistuvasta työpanoksesta pidetään kirjaa ja ne kohdistamaan hankkeen kustannuspaikalle.
- Kunta tai kuntayhtymä toimittaa hankehallinnoijalle rahoittajan määrittämällä tavalla tiedot hankkeelle kohdistuvista kustannuksista määritetyssä aikataulussa.
- Kunta tai kuntayhtymä tekee hallinnoijan kanssa sopimuksen hankkeen toteutuksesta.
- Kunta tai kuntayhtymä osallistuu väestönuosuudellaan kustannuksiin, jotka aiheutuvat hankkeesta mutta joita ei voi sisällyttää valtionavustusrahoitukseen. Tällaisia kuluja ovat esimerkiksi tilintarkastuskustannukset hankkeen päätyttyä.

Tiivistelmä perusteista hakeutua mukaan ohjelmaan

Keski-Suomen hankekokonaisuus tulee toteuttamaan niitä tehtäviä, jotka maakunnassa tulisi asiakas- ja potilastietojärjestelmän sekä digitaalisten palveluiden käyttöönoton osalta tehdä joka tapauksessa tulevina vuosina. Hankerahoituksen avulla käyttöönotto- ja määrittelyvaiheet voidaan tehdä pitkälti ulkopuolisen rahoituksen turvin. Näin määrittely- ja käyttöönotto ei sido kuntien resursseja sillä volyymilla, jota työ muuten tulisi vaatimaan.

Päätösvalta asiassa

Joutsan kunnan hallintosääntö § 21 kohta 17.

Esityslistan liitteinä ovat:

- Keski-Suomen hankesuunnitelman esittelydiat
- Arvio organisaatioiden omavastuuosuuksista
- Kuntasitoumuslomake

(Valmistelija perusturvajohtaja Anna-Maija Kääriäinen, puh. 0400 641 105)

Perusturvajohtajan ehdotus:

Joutsan perusturvalautakunta päättää esittää kunnanhallitukselle, että Joutsa osallistuu Keski-Suomen kuntien yhteiseen sote-rakenneuudistusta tukevan alueellisen valmistelun valtionavustushakuun.

Päätös:

Perusturvalautakunnan jäsen Kalle Willman teki kaksi vastaehdotusta:

1. Perusturvajohtajan ehdotus hylätään.
 2. Päätetään, että kunta maksaa suoraan rahalla omavastuuosuutensa.
- Willmannin ehdotuksia ei kannatettu.

Perusturvajohtajan ehdotus hyväksyttiin.
